

Class-8 Sub-Sanskrit Reader Ch-9 Date:29-8-20

दिए गए कार्य को copy में पूर्ण करें।

Question-2

प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखत—(प्रश्नों के उत्तर एक पद में लिखिए—)

- (क) अस्माकं देशे कति राज्यानि सन्ति?
- (ख) प्राचीनेतिहासे काः स्वाधीनाः आसन्?
- (ग) केषां समवायः 'सप्तभगिन्यः' इति कथ्यते?
- (घ) अस्माकं देशे कति केन्द्रशासितप्रदेशाः सन्ति?
- (ङ) सप्तभगिनी-प्रदेशे कः उद्योगः सर्वप्रमुखः?

Ans.

(क) अष्टाविंशतिः, (ख) सप्तभगिन्यः, (ग) सप्तराज्यानाम्, (घ) सप्त, (ङ) वंशोद्योगः/वंश-उद्योगः।

Question-3

अधोलिखितपदेषु प्रकृति-प्रत्ययविभागं कुरुत—(निम्नलिखित पदों के प्रकृति-प्रत्ययों का विभाग कीजिए—)

पदानि	प्रकृतिः	प्रत्ययः
यथा- गन्तुम्	गम्	+ तुमुन्
ज्ञातुम्		+
ग्रहीतुम्		+
पातुम्		+
श्रोतुम्		+
भ्रमितुम्		+

Ans.

ज्ञा + तुमुन्, ग्रह् + तुमुन्, पा + तुमुन्, श्रु + तुमुन्, भ्रम् + तुमुन्।

Question-4

पाठात् चित्वा तद्भवपदानां कृते संस्कृतपदानि लिखत—(तद्भव पदों के लिए पाठ से चुनकर संस्कृत पद लिखिए—)

तद्भव-पदानि	संस्कृत-पदानि
यथा- सात	सप्त
बहिन	
संगठन	

बाँस	
आज	
खेत	

Ans.

तद्भव-पदानि	संस्कृत-पदानि
बहिन	भगिनी
संगठन	सङ्घटनम्
बाँस	वंशम्
आज	अद्य
खेत	क्षेत्रम्

Question-5

भिन्नप्रकृतिकं पदं चिनुत-(भिन्न प्रकृति वाले पद चुनिए-)

(क) गच्छति, पठति, धावति, अहसत्, क्रीडति।

(ख) छात्रः, सेवकः, शिक्षकः, लेखिका, क्रीडकः।

(ग) पत्रम्, मित्रम्, पुष्पम्, आम्रः, नक्षत्रम्।

(घ) व्याघ्रः, भल्लूकः, गजः, कपोतः, वृषभः, सिंहः।

(ङ) पृथिवी, वसुन्धरा, धरित्री, यानम्, वसुधा।

Ans.

(क) अहसत् , (ख) लेखिका , (ग) आम्रः , (घ) कपोतः , (ङ) यानम् ।

Question-6

मञ्जूषातः क्रियापदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत—(मञ्जूषा से क्रिया-पद चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए—)

सन्ति अस्ति प्रतीयन्ते वर्तते इच्छामि निवसन्ति वर्तन्ते

- (क) अयं प्रयोगः प्रतीकात्मकः
- (ख) सप्त केन्द्रशासितप्रदेशाः
- (ग) अत्र बहवः जनजातीयाः
- (घ) अहं किमपि श्रोतुम्
- (ङ) तत्र हस्तशिल्पिनां बाहुल्यं
- (च) सप्तभगिनीप्रदेशाः रम्याः हृद्याः च
- (छ) गुणगौरवदृष्ट्या इमानि वृहत्तराणि

Ans.

- (क) अयं प्रयोगः प्रतीकात्मकः वर्तते।
- (ख) सप्त केन्द्रशासितप्रदेशाः सन्ति।
- (ग) अत्र बहवः जनजातीयाः निवसन्ति।
- (घ) अहं किमपि श्रोतुम् इच्छामि।
- (ङ) तत्र हस्तशिल्पिनां बाहुल्यं अस्ति।
- (च) सप्तभगिनीप्रदेशाः रम्याः हृद्याः च वर्तन्ते।
- (छ) गुणगौरवदृष्ट्या इमानि वृहत्तराणि प्रतीयन्ते।

Question-7

विशेष्य-विशेषणानाम् उचितं मेलनम् कुरुत- (विशेष्य और विशेषण का सही मिलान कीजिए-)

विशेष्य-पदानि	विशेषण-पदानि
अयम्	संस्कृतिः
संस्कृतिविशिष्टायाम्	इतिहासे
महत्त्वाधायिनी	प्रदेशः
प्राचीने	समवायः
एकः	भारतभूमौ

Ans.

विशेष्य-पदानि	विशेषण-पदानि
अयम्	प्रदेशः
संस्कृतिविशिष्टायाम्	भारतभूमौ
महत्त्वाधायिनी	संस्कृतिः
प्राचीने	इतिहासे
एकः	समवायः

